

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Zakład Ubezpieczenia Robotników od Wypadków dla Galicji i Bukowiny we Lwowie - zestawienie ważniejszych postanowień ustawowych i statutowych, odnoszących się do ubezpieczenia robotników od wypadków - 14.03.1913 r.

Liczba stron oryginału

8

Liczba plików skanów

9

Liczba plików publikacji

9

Sygnatura/numer zespołu

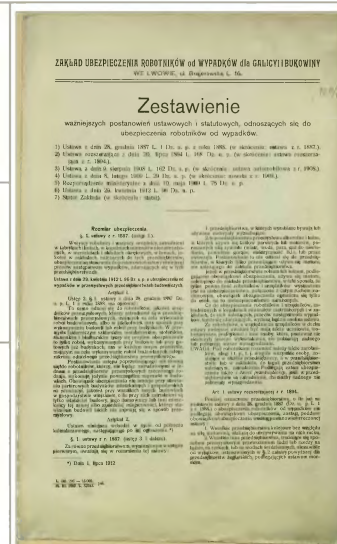
TR 070.013

Data wydania oryginału

1913

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY

KULTURA+

Zestawienie

ważniejszych postanowień ustawowych i statutowych, odnoszących się do ubezpieczenia robotników od wypadków.

- 1) Ustawa z dnia 28. grudnia 1887 L. 1 Dz. u. p. z roku 1888. (w skróceniu: ustawa z r. 1887.).
- 2) Ustawa rozszerzająca z dnia 20. lipca 1894 L. 168 Dz. u. p. (w skróceniu: ustawa rozszerzająca z r. 1894.).
- 3) Ustawa z dnia 9. sierpnia 1908 L. 162 Dz. u. p. (w skróceniu: ustawa automobilowa z r. 1908.).
- 4) Ustawa z dnia 8. lutego 1909 L. 29 Dz. u. p. (w skróceniu: nowela z r. 1909.).
- 5) Rozporządzenie ministeryjne z dnia 10. maja 1909 L. 75 Dz. u. p.
- 6) Ustawa z dnia 29. kwietnia 1912 L. 96 Dz. u. p.
- 7) Statut Zakładu (w skróceniu: statut).

Rozmiar ubezpieczenia.

§. 1. ustawy z r. 1887. (ustęp 1.).

Wszyscy robotnicy i wszyscy urzędnicy, zatrudnieni w fabrykach i hutach, w kopalniach minerałów niezastrzeżonych, w warsztatach i składach okrętowych, w łomach, jakoteż w zakładach, należących do tych przedsiębiorstw, ubezpieczeni są stosownie do postanowień ustawy niniejszej przeciw następstwom wypadków, zdarzających się w tych przedsiębiorstwach.

Ustawa z dnia 29. kwietnia 1912 L. 96 Dz. u. p. o ubezpieczeniu od wypadków w przemysłowych przedsiębiorstwach budowniczych.

Artykuł I.

Ustęp 2. §. 1. ustawy z dnia 28. grudnia 1887 Dz. u. p. L. 1 z roku 1888. ma opiewać:

To samo odnosi się do robotników, jakoteż urzędników przemysłowych, którzy zatrudnieni są w przedsiębiorstwach przemysłowych, mających na celu wykonanie robót budowlanych, albo w jakikolwiek inny sposób przy wykonywaniu budowy lub robót przy budynkach. W przemyśle lakierniczym szklarskim, instalatorskim, stolarskim, ślusarskim i blacharskim tyczy się przytem ubezpieczenie to tylko robót, wykonywanych przy budowie lub przy gotowych już budynkach, zaś w każdym innym przemyśle, mającym na celu wykonywanie robót budowlanych, całego zakresu odnośnego przedsiębiorstwa przemysłowego.

Postanowienia ustępu poprzedzającego nie stosują się do robotników, którzy, nie będąc zatrudnionymi w jednym z przedsiębiorstw przemysłowych rzeczonoego rodzaju, wykonują jedynie poszczególne naprawy w budowlach. Obowiązek ubezpieczenia nie istnieje przy stawianiu parterowych budynków mieszkalnych i gospodarskich na prowincyi, jakoteż przy wszelkich innych budowlach w gospodarstwie wiejskiem, o ile przy nich zatrudnieni są tylko właściciel budowy, jego domownicy lub inni mieszkańcy tej samej albo sąsiedniej miejscowości, którzy stawianiem budowy takich nie zajmują się w sposób przemysłowy.

Artykuł II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie od półrocza kalendarzowego, następującego po jej ogłoszeniu. *)

§. 1. ustawy z r. 1887. (ustęp 3. i dalsze).

Za równe przedsiębiorstwom, wymienionym w ustępie pierwszym, uważają się w rozumieniu tej ustawy:

*) Dnia 1. lipca 1912.

1. przedsiębiorstwa, w których wyrabiane bywają lub używane materiały wybuchające;

2. te przedsiębiorstwa przemysłowe albo rolne i leśne, w których używa się kotłów parowych lub motorów, poruszanych siłą żywiołu (wiatr, woda, para, gaz do oświetlania, powietrze gorące, elektryczność itd.), lub przez zwierzęta. Postanowienie to nie odnosi się do przedsiębiorstw, w których tylko przemijająco używa się motoru, nie należącego do zakładu przedsiębiorstwa.

Jeżeli w przedsiębiorstwie rolnem lub leśnem, podlegającym obowiązkowi ubezpieczenia, używa się motoru, należącego do zakładu przedsiębiorstwa, w taki sposób, że tylko pewna ilość robotników i urzędników wystawiona jest na niebezpieczeństwo, połączone z całym ruchem maszynowym, obowiązek ubezpieczenia ogranicza się tylko do osób, na to niebezpieczeństwo narażonych.

Co do ubezpieczenia robotników i urzędników, zatrudnionych w kopalniach minerałów zastrzeżonych i w zakładach, do nich należących, przeciw następstwom wypadków, tamże się zdarzających, wydaną będzie osobna ustawa.

Za robotników, a względnie za urzędników w duchu ustawy niniejszej uważani być mają także uczniowie, wolontaryusze, praktykanci i inne osoby, które, ponieważ nie ukończyły jeszcze wykształcenia, nie pobierają żadnego lub pobierają niższe wynagrodzenie.

UWAGA: Pod robotnikami rozumieć należy także zarobników, sługi i t. p., t. j. wogóle wszystkie osoby, zostające w służbie przedsiębiorcy, a w przedsiębiorstwie lub w zakładzie, do tegoż przedsiębiorstwa należącym, zatrudnione. Podlegają zatem ubezpieczeniu także i dzieci przedsiębiorcy, jeśli w przedsiębiorstwie są zatrudnione, chociażby żadnego nie pobierały wynagrodzenia.

Art. I. ustawy rozszerzającej z r. 1894.

Poniżej oznaczone przedsiębiorstwa, o ile już na podstawie ustawy z dnia 28. grudnia 1887 (Dz. u. p. L. 1 z r. 1888.) o ubezpieczeniu robotników od wypadków nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia, zostają poddane obowiązkowi ubezpieczenia według postanowień rzeczonoj ustawy:

1. Wszelkie przedsiębiorstwa kolejowe bez względu na siłę motorową, służącą do utrzymywania na nich ruchu.

2. Wszelkie inne przedsiębiorstwa, trudniące się sposobem przemysłowym przewożeniem ludzi lub rzeczy na lądzie, na rzekach, lub na wodach śródlądowych, niezawisłe od wyjątków, ustanowionych w §. 2. ustawy powyższej dla przedsiębiorstw żeglarskich, podlegających ustawom morskim.

3. Wybieranie namulisk.

4. Przedsiębiorstwa, trudniące się sposobem przemysłowym czyszczeniem ulic i budynków (okien, dachów itp.).

5. Przedsiębiorstwa składów towarowych, wykonywane sposobem przemysłowym, w czym mieszczą się i domy składowe, jakoteż większe przedsiębiorstwa składów drzewa i węgla.

6. Przedsiębiorstwa teatrów stałych, chociażby nie były przez cały rok wykonywane, co do wszystkich robotników i urzędników, przez takowe zatrudnianych, jako też co do osób grających.

7. Zawodowe straże pożarne.

8. Przemysłowe przedsiębiorstwa czyszczenia kanałów.

9. Przemysłowe przedsiębiorstwa kominarzy.

10. Przemysłowe przedsiębiorstwa kamieniarzy, stundniarzy i konstruktorów żelaza, co do tych wszelkich kategorii przemysłu, które obowiązkowi ubezpieczenia jeszcze nie podlegają.

§. 11. ustawy automobilowej z r. 1908.

Osoby, używane przy ruchu samochodów na podstawie służby kontraktowej, ubezpieczone są, o ile nie stosują się do nich już ustawy z dnia 28. grudnia 1887 L. 1 Dz. u. p. z roku 1888 i z dnia 20. lipca 1894 L. 168 Dz. u. p., według postanowień pierwszej z tych ustaw.

Osoby, zostające w stosunku służbowym, co do których zachodzą wymogi §. 4. ustawy z dnia 28. grudnia 1887 L. 1 Dz. u. p. z roku 1888., nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia.

Za wypadki w przedsiębiorstwie w myśl ustawy o ubezpieczeniu od wypadków nie uważa się tych wypadków, które zdarzają się przy wyścigach lub przy przygotowaniach do wyścigów (trening).

Ze względu na ubezpieczenie uważa się zawsze właściciela samochodu za przedsiębiorcę przemysłu, podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia.

Termin, w ciągu którego istniejące już przedsiębiorstwa samochodowe, które niniejszem wchodzi świeżo w obowiązek ubezpieczenia, mają wnieść zgłoszenie w myśl §. 18. ustawy o ubezpieczeniu od wypadków, oraz czas, w którym ubezpieczenie rozpocznie co do nich obowiązywać, oznaczony będzie rozporządzeniem Ministerstwa spraw wewnętrznych*).

Zakład ubezpieczenia od wypadków ma przyjąć prywatne umowy ubezpieczenia, o których mowa w §. 61. ustęp 2. ustawy o ubezpieczeniu od wypadków, stosownie do §. 61. ustęp 2. i 3. tej ustawy, jeżeli zawarto je przed dniem 1-go grudnia 1907.

Art. V. ustawy rozszerzającej z r. 1894.

Przedsiębiorcom, których przedsiębiorstwa obowiązkowi ubezpieczenia podlegają, dozwolone jest siebie samych, swych pełnomocników lub reprezentantów, tudzież inne osoby, które, nie podlegając obowiązkowi ubezpieczenia, narażone są na niebezpieczeństwa ruchu, ubezpieczyć przeciw następstwom wypadków stosownie do postanowień ustawy z dnia 28. grudnia 1887 (Dz. u. p. L. 1 z r. 1888.), w tym zakładzie ubezpieczenia, do którego przedsiębiorstwo należy.

Kto z tego prawa robi użytek, winien, składając odrębne oświadczenie, podać Zakładowi ubezpieczenia co do każdej osoby, którą chce ubezpieczyć, według własnego uznania sumę, 2400 K. nie przenoszącą, jako zarobek roczny, który będzie służył za podstawę do oznaczenia opłaty, należnej od przedsiębiorcy i wynagrodzenia szkody, należącego się od Zakładu.

O ile przedsiębiorca ma prawo ubezpieczonym pełnomocnikom, reprezentantom i innym osobom, obowiązkowi ubezpieczenia nie podlegającym lecz ubezpieczonym, część opłaty za ubezpieczenie przy wypłacie zarobku lub pensji wliczać, a względnie z przypadającego zarobku lub pensji potrącać, zależy to od umowy, zawartej w tej mierze między przedsiębiorcą a ubezpieczonym.

Postanowienia §. 17. i §. 22. ustęp 2., 3., 4. ustawy z dnia 28. grudnia 1887 (Dz. u. p. L. 1 z roku 1888.) nie stosują się do opłat, za ubezpieczenie uiszczać się mających.

Zgłoszenia, które stosownie do §. 18. tejże samej ustawy mają być wnoszone i obliczenia, które stosownie do §. 21. mają być zakładowi ubezpieczenia dostarczane, obejmują

mować mają także te osoby ubezpieczone, które nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia.

Ubezpieczenie rozpoczyna się od dnia po nadejściu zgłoszenia do zakładu ubezpieczenia, a ustaje z dniem odwołania, najwcześniej zaś po upływie pół roku.

Art. VI. ustawy rozszerzającej z r. 1894.

Przedsiębiorcom, których przedsiębiorstwa w myśl ustawy nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia, dozwolone jest siebie samych, swoich robotników i urzędników, jakoteż inne osoby w artykule V. oznaczone, ubezpieczyć od wypadków w tym zakładzie ubezpieczenia, w którego okręgu przedsiębiorstwo się znajduje.

Do przedsiębiorstwa, zgłoszonego w ten sposób dobrowolnie do ubezpieczenia, stosują się analogicznie wszystkie postanowienia ustawy z dnia 28. grudnia 1887 (Dz. u. p. L. 1 z r. 1888.) z wyjątkiem §. 17., 52. ustęp 2. 3. 4. i §. 6. ustęp 2. i 3. z tem zastrzeżeniem, że uprawnienie przedsiębiorcy wliczania, a względnie potrącania ubezpieczonym części opłaty za ubezpieczenie od przypadającego zarobku lub pensji przy ich wypłacie, zależy od umowy, między przedsiębiorcą a osobami ubezpieczonymi w tej mierze zawartej.

Ubezpieczenie musi nastąpić zbiorowo dla wszystkich robotników i urzędników, zatrudnionych w owych przedsiębiorstwach. Ubezpieczenie rozpoczyna się z dniem po nadejściu zgłoszenia do zakładu ubezpieczenia, a ustaje z dniem odwołania, najwcześniej zaś po upływie pół roku.

Do przedsiębiorcy i innych osób, w artykule V. oznaczonych, stosują się postanowienia owego artykułu.

Ministrowi spraw wewnętrznych zastrzega się ustanowienie kategorii niebezpieczeństwa dla takich przedsiębiorstw drogą rozporządzenia, dokonane zaś następnie przez zakład ubezpieczenia na zasadzie §. 18. rzeczonyj ustawy zaliczenie każdego poszczególnego przedsiębiorstwa do kategorii i klasy niebezpieczeństwa, podlega tożkowi instancyi, tamże przewidzianemu.

Przedsiębiorstwa, dla których kategoria niebezpieczeństwa nie jest jeszcze drogą rozporządzenia ustanowiona, zalicza odnośny zakład ubezpieczenia do kategorii i klasy niebezpieczeństwa z zastrzeżeniem zatwierdzenia rządowego.

UWAGA. W myśl §. 8. statutu odwołanie ubezpieczenia dobrowolnego z artykułu V. i VI. dokonane będzie również wtedy, jeżeli przedsiębiorca, mimo poprzedniego wezwania, zwleka z uiszczeniem opłaty dłużej, niż 4 tygodnie po terminie zapadłości opłat (§. 28. i 29. statutu); ubezpieczenie dobrowolne kończy się w takim razie z ostatnim dnem ubiegłego okresu płatności.

§. 11. ustawy z r. 1887.

Za przedsiębiorcę przedsiębiorstwa, podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia, uważa się tego, na czyj rachunek wykonywane jest przedsiębiorstwo.

W przedsiębiorstwach, wzmiankowanych w ustępie 2. §. 1. uważa się — o ile chodzi o robotników i urzędników, którzy są zatrudnieni w rodzajach przemysłu, obejmujących wykonywanie robót budowniczych — za przedsiębiorcę, dotyczącego przemysłowca, dla wszystkich innych osób, przy budowie zatrudnionych, tego, który w przymocie przedsiębiorcy podjął się wykonania budowy, a jeżeli nie ma takiego przedsiębiorcy, właściciela budowy.

Co do motorów, nie należących do zakładu przedsiębiorstwa i tylko przemijająco używanych w przedsiębiorstwach, wzmiankowanych w §. 1. ustęp 3. liczba 2, uważa się za przedsiębiorcę, o ile chodzi o robotników i urzędników, zagrożonych ruchem maszyny, właściciela motoru.

§. 18. ustawy z r. 1887.

Przedsiębiorcy (§. 11.) obowiązani są o każdym istniejącym przedsiębiorstwie, obowiązkowi ubezpieczenia podlegającym, w terminie, który Minister spraw wewnętrznych osobnym rozporządzeniem ustanowi, a o każdym, po upływie tego terminu nowo rozpoczętym przedsiębiorstwie, obowiązkowi ubezpieczenia podlegającym, najpóźniej w przeciągu 14 dni donieść temu zakładowi ubezpieczenia, w którego okręgu leży przedsiębiorstwo, obowiązkowi ubezpieczenia podlegające, podając w swem zgłoszeniu przedmiot przedsiębiorstwa i jego rodzaj, ilość osób w niem zatrudnionych, obowiązkowi ubezpieczenia podlegających i sumę zarobków rocznych, służących za podstawę do ubezpieczenia tych osób (§. 6. ustępy 5., 6. i 7.). Co do przedsiębiorstw, nowo rozpoczynanych, podać należy w zgłoszeniu także dzień otwarcia przedsiębiorstwa.

*) 1. listopada 1908 — rozporządzenie ministerjalne z dnia 23. października 1908 L. 220 Dz. u. p.

Także Władze polityczne pierwszej instancji winny donosić właściwemu zakładowi ubezpieczenia o przedsiębiorstwach, obowiązku ubezpieczenia podlegających, w ich okręgu istniejących, lub nowo rozpoczynanych.

Po otrzymaniu takiego zgłoszenia lub doniesienia Zarząd zakładu ubezpieczenia winien orzec, czy przedsiębiorstwo podlega w istocie obowiązkowi ubezpieczenia, a jeżeli tak, do której kategorii niebezpieczeństwa i do jakiej klasy procentowej tejże kategorii niebezpieczeństwa ma być zaliczone. O tem orzeczeniu uwiadomić należy przedsiębiorcę i podać mu taryfę. Przedsiębiorca ma prawo wnieść do politycznej Władzy krajowej zarzuty przeciw temu orzeczeniu, a to w przeciągu dni czternastu od doręczenia. Władza polityczna krajowa wysłuchać ma zakład ubezpieczenia na wniesione zarzuty, poczynić potrzebne ewentualnie dochodzenia, poczem orzeka z zastrzeżeniem dalszego toku instancji do ministerstwa spraw wewnętrznych.

Do podniesienia rzeczonych zarzutów przeciw orzeczeniu zakładu ubezpieczenia uprawniony jest także urzędnik, sprawujący nadzór rządowy nad tym zakładem.

Wniesienie zarzutów nie ma skutku odwlekającego.

UWAGA. Formularze zgłoszeń, przepisane statutem, otrzymać można u Władz politycznych I. instancji (Starostwa i Magistraty we Lwowie i Krakowie), oraz w Zakładzie (Lwów, ul. Brajerowska 16).

§. 19. ustawy z r. 1887.

Przedsiębiorca obowiązany jest uwiadomić zakład ubezpieczenia w przeciągu dni ośmiu o każdej zmianie w przedmiocie lub w rodzaju przedsiębiorstwa, która może mieć znaczenie pod względem obowiązku ubezpieczenia, zaliczenia do kategorii niebezpieczeństwa lub do klasy procentowej kategorii niebezpieczeństwa. Zakład ma orzec, czy wskutek zaszłej zmiany przedsiębiorstwo przestało podlegać obowiązkowi ubezpieczenia lub, czy do innej kategorii niebezpieczeństwa lub do innej klasy procentowej tej samej kategorii niebezpieczeństwa ma być zaliczone.

Do orzeczenia o tem uwiadomieniu i do zarzutów stosowane być mają postanowienia §. 18-go ustęp 3., 4., 5.

§. 14. ustawy z r. 1887.

Wszystkie przedsiębiorstwa, znajdujące się na obszarze, w którym ustawa niniejsza obowiązuje, a podlegające obowiązkowi ubezpieczenia, dzielą się na kategorie niebezpieczeństwa

Stosunek, w którym przedsiębiorstwa, podlegające obowiązkowi ubezpieczenia, mają się do siebie pod względem przeciętnej miary ich niebezpieczeństwa, oznaczony będzie cyfrowo w ten sposób, że za przeciętną miarę przedsiębiorstw najmniejniebezpiecznych przyjęta będzie liczba 100 i podług tejże wymierzać się będzie przeciętną miarę niebezpieczeństwa dla wszystkich innych przedsiębiorstw w cyfrach (klasach) procentowych.

Na podstawie tego wymiaru zaliczone będą przedsiębiorstwa, podlegające obowiązkowi ubezpieczenia, do poszczególnych kategorii niebezpieczeństwa w ten sposób, że każda kategoria niebezpieczeństwa obejmować będzie kilka liczebnie bezpośrednio po sobie następujących klas procentowych.

Zaliczenie przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia, do kategorii niebezpieczeństwa i ustanowienie klas procentowych każdej kategorii niebezpieczeństwa, nastąpi w osobnym rozporządzeniu na podstawie wyników statystyki wypadków.

Przedsiębiorstwa, należące do pewnej kategorii niebezpieczeństwa, zalicza do jednej z klas procentowych tej kategorii zakład ubezpieczenia podług niebezpieczeństwa poszczególnych przedsiębiorstw a mianowicie za uwzględnieniem zaprowadzonych w nich urządzeń celem zapobieżenia wypadkom. Kategorie niebezpieczeństwa i klasy procentowe w tychże ustanowione, podawane będą do wiadomości publicznej wraz z wykazem gałęzi przemysłu i rodzajów przedsiębiorstw, należących do każdej kategorii niebezpieczeństwa.

Podział na kategorie niebezpieczeństwa i ustanowione klasy procentowe poddawane będą co pięć lat rewizji na podstawie doświadczeń, poczynionych we wszystkich zakładach ubezpieczenia, w §. 9. oznaczonych. Rewizja ta odbyć się ma w piątym roku odnośnego okresu w ten sposób, ażeby zmiany wskutek niej zarządzone mogły nabyć mocy obowiązującej od początku szóstego roku.

Pierwszą jednak rewizję wykonać należy już wcześniej, jeżeli doświadczenia do tego czasu zebrane, będą wystarczające.

UWAGA. Ustanowienie klas procentowych niebezpieczeństwa i podział przedsiębiorstw na kategorie niebezpieczeństwa (obowiązujący do końca roku 1894), ogłoszone zostały rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 22. maja 1889 L. 76 Dz. u. p. Pierwsza rewizja tych klas podziału (obowiązująca w latach 1895 do 1899) dokonana została rozporządzeniem ministeryalnym z dn. 20. lipca 1894 L. 167 Dz. u. p.; druga (obowiązująca w latach 1900 do 1904) rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 23. sierpnia 1899 L. 163 Dz. u. p.; trzecia (obowiązująca w latach 1905 do 1909) rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 15. czerwca 1904 L. 58 Dz. u. p.; czwarta (obowiązująca na lata 1910 do 1914) rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 2. sierpnia 1909 L. 117 Dz. u. p.

Oplaty.

§. 16. ustawy z r. 1887.

Środki według zasad rachunku asekuracyjno-technicznego potrzebne na pokrycie wynagrodzeń szkody, które w myśl §. 6. i 7. mają być płacone, jakoteż koszty administracyjne i kwota, która według § 15-go ma być użyta na utworzenie funduszu rezerwowego, zbierane być mają z opłat, które uiszczać będą członkowie w stosunku do zarobku, jaki pobierają ubezpieczeni (opłaty na ubezpieczenie). Zarobek, przenoszący kwotę 2400 K. rocznie, bierze się w rachubę tylko w tej ostatniej kwocie. Dla osób, wzmiankowanych w ustępie 7-mym §. 6-go, bierze się w rachubę zarobek, na podstawie którego oznaczana być ma wysokość ich ubezpieczenia.

Opłaty na ubezpieczenie wymierzone będą według taryfy, ułożonej przez zakład ubezpieczenia a przez Rząd zatwierdzonej. Taryfę układa się na podstawie stopy opłat, która będzie uznana za potrzebną od każdego procentu niebezpieczeństwa i każdej korony zarobku.

Na pierwszy rok czynności ustanowiona będzie taryfa osobnym rozporządzeniem.

Minister spraw wewnętrznych mocen jest na podstawie wyniku całorocznego obrotu zakładu ubezpieczenia, zarządzić podwyższenie lub niżenie taryfy tegoż.

§. 8 ustawy z r. 1887.

Za płać lub zarobek w rozumieniu ustawy niniejszej uważa się także tantiemy i pobory w naturze. Wartość tych ostatnich obliczać należy według przeciętnych cen miejscowych.

Art. VII. ustawy rozszerzającej z r. 1894.

Postanowienia §. 6. ustęp 5 i 6. i §. 16. ustawy o ubezpieczeniu od wypadków, któremi zarobek roczny robotnika lub urzędnika, mający służyć za podstawę do obliczenia wynagrodzenia szkody a względnie opłaty za ubezpieczenie, ograniczony został do trzysta-krotnej kwoty przeciętnego dziennego zarobku robotnika i do sumy 2400 K., nie stosują się do osób przez przedsiębiorstwa kolejowe w myśl artykułu I. L. 1. ewentualnie według artykułu V-go ubezpieczonych.

Osoby te przyjmować należy do ubezpieczenia z ich całym zarobkiem rocznym, łącznie z płacami zmiennymi (kilometrowe, godzinowe i t. p.) a jeżeli tenże nie dosięga zarobku rocznego, według ustawy o ubezpieczeniu od wypadków obliczonego, z tym ostatnim zarobkiem.

Opłaty, przypadające od osób, tu wymienionych, ponosi w całości przedsiębiorca. (Ciąg dalszy artykułu VII-go niżej).

§. 17. ustawy z r. 1887.

Z taryfowych opłat na ubezpieczenie przypada na ubezpieczonego dziesięć od sta, na przedsiębiorcę przedsiębiorstwa, podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia, dziewięćdziesiąt od sta.

Taryfowe opłaty za tych ubezpieczonych, którzy nie pobierają zarobku w pieniądzu ponosi przedsiębiorca przedsiębiorstwa, podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia

§. 21. ustawy z r. 1887.

W ciągu dni 14 po upływie każdego statutowego okresu wnoszenia opłat, winni przedsiębiorcy (§. 11.) złożyć w zakładzie kwoty taryfowej opłaty na ubezpieczenie, przypadające od nich i od osób, które zatrudniają, z dołączeniem obliczenia wysokości opłaty na ubezpieczenie za okres ubiegły.

§. 1. noweli z r. 1909.

Posiadacze przedsiębiorstw, ubezpieczonych od nie-
szczęśliwych przypadków, są obowiązani do prowadzenia
zapisków, potrzebnych celem stwierdzenia poborów po-
szczególnych ubezpieczonych, które mogą być policzone
przy ubezpieczeniu, oraz do przechowywania tych zapi-
sków co najmniej przez przeciąg pięciu lat i okazywania
ich na żądanie właściwych organów zakładu.

Obowiązek ten nie rozciąga się na posiadaczy
przedsiębiorstw rolniczych i leśnych, podlegających ubez-
pieczeniu w myśl §. 1. ustępu 3. L. 2 ustawy z dnia 28.
grudnia 1887 Dz. u. p. L. 1 z r. 1888., pomijając przed-
siębiorstwa, zajmujące się zawodowym wynajmowaniem
maszyn rolniczych.

Powyższe postanowienia nie naruszają dalej idą-
cych obowiązków pod względem prowadzenia zapisków
co do płacy, które ciąży na posiadaczach przedsiębiorstw
na zasadzie innych przepisów.

Co do urzędzenia zapisków, wspomnianych w ustę-
pie pierwszym, oraz co do miejsca ich przechowywania,
można wydać szczegółowe postanowienia w drodze roz-
porządzenia*).

Kasy chorych, urządzone na zasadzie ustawy z dnia
30. marca 1888 Dz. u. p. L. 33, mają obowiązek zezwala-
nia zakładom ubezpieczenia robotników od wypadków
względnie ich legitymowanym delegatom w razie potrzeby
na przegląd zapisków i dokumentów, odnoszących się do
zgłaszania i wypisywania ubezpieczonych, tudzież obo-
wiązek udzielania im potrzebnych wyjaśnień.

Celem ułatwienia kontroli nad zapiskami co do
płacy w przedsiębiorstwach, wymienionych w §. 1. ustępie
2. ustawy o ubezpieczeniu od wypadków, przynajmniej się
zakładom ubezpieczeń prawo przeglądania za pośredni-
ctwem swych delegatów urzędowych zezwoleń na budowę
(planów konsensowych, konsensów budowlanych) u odno-
śnych władz budowlanych.

Jeżeli posiadacz przedsiębiorstwa nie dopełni roz-
myślnie lub wskutek grubego niedbalstwa, ciążącego na
nim w myśl ustępu 1., obowiązku względem prowadzenia
i przechowywania zapisków, albo jeżeli go dopełni w spo-
sób tak wadliwy, iż stwierdzenie policzalnych poborów nie
da się przeprowadzić z dostateczną pewnością, albo jeżeli
posiadacz przedsiębiorstwa odmawia przedłożenia zapi-
sków właściwemu organowi zakładu, wówczas ma zakład
ubebezpieczenia prawo wymierzenia wkładki z urzędu na pod-
stawie dat z ubiegłych okresów wkładowych, albo na pod-
stawie innych dochodów. Wymiar taki można zaczepić
w drodze sprzeciwu jedynie tylko o tyle, o ile się da udo-
wodnić, iż polega on na niezastosowaniu lub niewłaści-
wym zastosowaniu ustawy, albo na oczywiście mylnych
założeniach faktycznych, albo, iż postępowanie dotknięte
jest istotnymi wadami.

Postanowienia karne §. 51. ustawy o ubezpieczeniu
od wypadków odnoszą się także do przedsiębiorców, któ-
rych zapiski co do płacy zawierają nieprawdziwe szczegóły
faktyczne, a postanowienia karne §. 52. powołanej ustawy
także do tych przedsiębiorców, którzy nie dopełniają istnie-
jącego w myśl ustępu pierwszego obowiązku względem
prowadzenia i przechowywania zapisków co do płacy.

§. 2. noweli z r. 1909.

Zakłady ubezpieczenia robotników od wypadków
mogą zamiast zestawiania obliczeń wkładek umówić się
z posiadaczami takich przedsiębiorstw, przy których spo-
sób stwierdzenia wkładki ubezpieczeniowej, przewidziany
w §. 21. ustawy o ubezpieczeniu od wypadków, jest połą-
czony z trudnościami, co do innego sposobu stwierdzania
przypadającej do zapłaty wkładki ubezpieczeniowej albo
też zgodzić się na płacone rocznych kwot ryczałtowych.

Posiadacze przedsiębiorstw, z którymi zawarto umo-
wy tego rodzaju, są uwolnieni przez czas ważności tych
umów od obowiązku, o którym mowa w §. 1. ustępie 1.

§. 28. statutu.

Opłaty na ubezpieczenie członków uiszczać należy
w myśl §. 16., 17., 22. i 23. ustawy o ubezpieczeniu od
wypadków, a to dla przedsiębiorstw przemysłowych pół-
rocznie, dla przedsiębiorstw rolnych (wymienionych
w grupie 1 a. systematycznego podziału przedsiębiorstw)
całorocznie z dołu. Opłaty za ubezpieczenie zapadają dla
przedsiębiorstw przemysłowych 30-go czerwca i 31-go

grudnia dla przedsiębiorstw rolnych 31. grudnia każdego
roku za ubiegły okres płatności.

Przedsiębiorstwa nowo powstałe uiszczają swoje
opłaty za pierwszy okres *pro rata temporis*, podobnie
przedsiębiorstwa zastanowione za ostatni okres, a to
w przeciągu ośmiu dni po zastanowieniu przedsiębiorstwa.

§. 22. ustawy z r. 1887.

Przedsiębiorcy obowiązani są uiścić zakładowi
ubebezpieczenia także ową część opłaty na ubezpieczenie,
która ciąży na ubezpieczonych. Jednakże mają oni prawo
kwotę, jaką osoby, przez nich zatrudniane, stosownie do §.
17-go winny przyczynić się do opłaty na ubezpieczenie,
wliczać im przy wypłacie do zarobku lub płacy i takową przy
wypłacie zatrzymywać. Wliczenie i zatrzymanie następu-
je przy wypłatach zarobku i płacy, odbywających się w ciągu
statutowego okresu wnoszenia opłat, za który opłata ma być
złożona, na podstawie obliczenia, sporządzonego przez
przedsiębiorcę, które wszystkim ubezpieczonym a w przed-
siębiorstwie zatrudnionym osobom udzielone być ma.

O zażaleniach przeciw temu obliczeniu orzeka Wła-
dza polityczna pierwszej instancji z zastrzeżeniem dal-
szego toku instancji.

Jeżeli przedsiębiorca przy wypłacie zarobku lub
płacy nie robi użytku ze służącego mu prawa wliczania
i zatrzymania, może przy późniejszych wypłatach zarobku
lub płacy wykonać to prawo, co do niezatrzymanej w swo-
im czasie kwoty, tylko o tyle, o ile od czasu odnośnej wypła-
ty zarobku lub płacy upłynął co najwyżej jeden miesiąc.

Po upływie tego czasu nie można także w żaden
inny sposób dochodzić tej pretensji.

§. 29. statutu.

Przedsiębiorcy obowiązani są złożyć w zakładzie
w przeciągu 14 dni po upływie statutowego okresu pła-
tności, kwoty taryfowej opłaty na ubezpieczenie, za ubie-
gły okres płatności od nich i od osób, które zatrudniają,
przypadające, z dołączeniem obliczenia wysokości opłaty
na ubezpieczenie.

Przypadającą opłatę na ubezpieczenie, składać mo-
żna w zakładzie ubezpieczenia albo drogą obrotu czeko-
wego c. k. urzędu pocztowych kas oszczędności, albo, je-
żeli zakład ustanowi osobę do odbierania pieniędzy, odda-
wać tej osobie za potwierdzeniem odbioru. Obliczenia
wysokości przypadającej opłaty na ubezpieczenie, które po-
dług wzoru niżej podanego sporządzone być winny, wy-
syłać należy w pierwszym wypadku bezpośrednio do za-
kładu ubezpieczenia, w drugim zaś wypadku oddawać ra-
zem z opłatą na ubezpieczenie wzmiankowanej osobie.

W tenże sam sposób przesyłane będą przedsię-
biorcom w razie potrzeby sprostowania przedłożonego
obliczenia w myśl §. 23-go ustawy o ubezpieczeniu od
wypadków i zarządzone dopłaty lub zwroty.

Z reguły upomnienia co do nadsyłania wzmianko-
wych obliczeń i opłaty na ubezpieczenie nie mają miejsca,
a uchybiający temu obowiązkowi przedsiębiorca nie może
w żadnym razie uniknąć kary, przepisanej w §. 52. ustawy
o ubezpieczeniu od wypadków.

Dla przedsiębiorstw drobnych, wypłacających niżej
1.000 K. zarobku półrocznego, które nie przez cały rok są
w ruchu, dla niektórych przedsiębiorstw budowlanych
oraz dla pomocniczego przemysłu budowniczego, zarząd
może wydać osobne przepisy co do sposobu uiszczania
opłat na ubezpieczenie.

UWAGA: Formularze obliczeń Zakład zwykły rozsyłać
wraz z przekazami c. k. pocztowej kasy oszczędności
wszystkim przedsiębiorcom pocztą na 15 dni
przed upływem okresu płatności. Formularze te
utrzymują w zapasie także władze polityczne I.
instancji.

§. 27. ustawy z r. 1887.

Jeżeli przedsiębiorstwo, podlegające obowiązkowi
ubebezpieczenia, zostanie zastanowione, przedsiębiorca
(§. 11.) obowiązany jest donieść o tem w przeciągu dni
8-miu zakładowi ubezpieczenia. Jednocześnie z tem donie-
sieniem złożyć należy w zakładzie opłatę na ubezpieczenie
za czas od upływu ostatniego statutowego okresu pła-
tności z dołączeniem obliczenia (§. 21.).

§. 7. statutu.

Jeżeli przedsiębiorstwo zmienia przedsiębiorcę, no-
wy przedsiębiorca winien donieść o tem zakładowi w prze-
ciągu 14 dni.

*) Rozporządzenie ministeryalne z dnia 10. maja
1909 L. 75 Dz. u. p. zobacz niżej.

Jeżeli przedsiębiorstwo, podlegające obowiązkowi ubezpieczenia, zostanie zastanowione, przedsiębiorca (§. 11. ustawy) obowiązany jest donieść o tem zakładowi ubezpieczenia w przeciągu dni ośmiu. Jednocześnie z tem zawiadomieniem złożyć należy w zakładzie (§. 27. ustawy) opłatę na ubezpieczenie za czas od upływu ostatniego statutowego okresu płatności z dołączeniem obliczenia (§. 21. ustawy).

§. 4. Noweli z r. 1909.

Od zaległych wkładek ubezpieczeniowych, przypadających na rzecz zakładu ubezpieczenia od wypadków, powiatowej kasy chorych lub kasy chorych przy pewnem stowarzyszeniu, należy opłacać odsetki zwłoki, jeżeli zaległość przenosi 50 K. Wysokość tych odsetek wynosi cztery od sta na rok. Zwłoka w zapłacie zachodzi po stronie obowiązanego do zapłaty wówczas, jeżeli nie uiszczono zapłaty w przeciągu miesiąca, licząc od dnia ustawowego lub statutowego terminu płatności i nie uzyskano zezwolenia na odroczenie zapłaty z wyraźnem darowaniem odsetek zwłoki.

Od zapłaconej tytułem wkładek ubezpieczeniowych nadwyżki może posiadacz przedsiębiorstwa żądać odsetek z tytułu wynagrodzenia w wysokości odsetek zwłoki, jeżeli przypadające do zwrotu wkładki ubezpieczeniowe przynoszą 50 K.

§. 23. ustawy z r. 1887.

Zakład ubezpieczenia sprawdza, czy podane przez przedsiębiorców obliczenia w wysokości opłat na ubezpieczenie za ubiegły okres wnoszenia opłat (§. 21.) są dokładne.

W tym celu ma prawo wysłać swoich delegatów do przejrzenia na miejscu tych zapisków przedsiębiorstwa, które do obliczenia poborów osób ubezpieczonych są potrzebne.

Przedsiębiorcy obowiązani są legitymowanym reprezentantom zakładu ubezpieczenia dać te zapiski do przejrzenia. Na podstawie dokonanego sprawdzenia, ustanawia się opłaty na ubezpieczenie za ubiegły okres opłat.

Jeżeli przedsiębiorca nie uczyni w terminie zadość ciążącemu na nim w myśl §. 21. obowiązkowi przedłożenia powyższego obliczenia, zakład ustanowić winien z urzędu opłatę na ubezpieczenie za ubiegły okres. Także i w tym przypadku służy mu prawo przejrzenia wyżej wspomnianych zapisków przedsiębiorcy, na którym znów ciąży obowiązek okazania tychże.

O wyniku ustanowienia opłaty uwiadomić należy przedsiębiorcę. Zarazem wydać należy stosowne polecenie co do ewentualnych dopłat lub zwrotów.

Przedsiębiorca ma prawo, do politycznej władzy krajowej w przeciągu dni 14 po otrzymaniu uwiadomienia wnieść zarzuty przeciw ustanowieniu opłaty na ubezpieczenie. Władza ta wysłuchać ma zakład ubezpieczenia na zarzuty i poczynić potrzebne dochodzenia; następnie orzeka ona z zastrzeżeniem dalszego toku instancji do ministerstwa spraw wewnętrznych.

Do podania rzeczonych zarzutów przeciw ustanowieniu opłaty na ubezpieczenie, uprawniony jest także urzędnik, sprawujący nadzór rządowy nad zakładem ubezpieczenia.

Wnieсение zarzutów nie ma skutku odwlekającego.

§. 25. ustawy z r. 1887.

Gdyby zgłoszenie, w §. 18. przepisane, albo wcale nie albo nie w terminie było uczynione i gdyby zakład ubezpieczenia wskutek tego dopiero później powziął wiadomość o istnieniu przedsiębiorstwa, podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia, każdy przedsiębiorca, który powyższego zgłoszenia nie złożył lub złożył nie we właściwym czasie, winien sam ponosić opłaty na ubezpieczenie za okresy płatności, które upłynęły podczas trwania tego przedsiębiorstwa aż do chwili, w której zakład ubezpieczenia dowiedział się o istnieniu owego przedsiębiorstwa.

Do ustanowienia zaległych opłat na ubezpieczenie i do zarzutów przeciw temu ustanowieniu, stosowane być mają postanowienia §. 23. ustęp 2. do 6.

§. 3. Noweli z r. 1909.

Prawo do ustalenia wkładek ubezpieczeniowych, które stosownie do przepisu ustawy lub statutu mają być płacone zakładowi ubezpieczenia od wypadków, powiatowej kasie chorych lub kasie chorych przy pewnem stowarzyszeniu, przedawnia się w ciągu trzech lat po upływie odnośnego okresu wkładkowego.

Jeżeli posiadacz przedsiębiorstwa podał zakładowi ubezpieczenia od wypadków, powiatowej kasie chorych lub kasie chorych przy pewnem stowarzyszeniu dowodnie nieprawdziwe szczegóły, co do zatrudnionych przezeń osób lub co do ich zarobku w celu ukrócenia wkładek, wówczas prawo do ustalenia tych wkładek przedawnia się w ciągu 10 lat po upływie odnośnego okresu wkładkowego.

Przedawnienie prawa do ustalenia ulega przerwie wskutek każdej czynności urzędowej, wyjedlanej celem ustalenia przez zakład lub kasę, a to z tą chwilą, w której posiadacz przedsiębiorstwa dowie się o czynności urzędowej, zaś co do wkładek przy ubezpieczeniu od wypadków także wówczas, jeżeli ubezpieczony, należący do przedsiębiorstwa, opóźniające się z wkładkami, albo krewni takiego ubezpieczonego, wnieśli żądanie względem przyznania odszkodowań, przewidzianych w ustawie o ubezpieczeniu od wypadków.

Prawo do żądania zapłaty ustalonych wkładek ubezpieczeniowych przedawnia się w ciągu sześciu lat po upływie okresu wkładkowego, w którym posiadacz przedsiębiorstwa otrzymał od zakładu lub kasy zawiadomienie o wyniku ustalenia.

Przedawnienie prawa do żądania zapłaty ulega przerwie przez doręczenie wezwania płatniczego, wystosowanego do posiadacza przedsiębiorstwa, przez wdrożenie egzekucji, przez przyznanie terminu zapłaty, tudzież stosownie do przepisów, zawartych w ordynacyi konkursowej.

§. 26. ustawy z r. 1887.

Zaległe opłaty na ubezpieczenie egzekwowane będą przez Władze polityczne.

Przedmiot ubezpieczenia. Rozmiar i obliczenie wynagrodzenia szkody.

§. 29. ustawy z r. 1887.

O każdym wypadku zasłżym w przedsiębiorstwie, podlegającym obowiązkowi ubezpieczenia, wskutek którego osoba tamże zatrudniona poniosła śmierć lub uszkodzenie ciała, które spowodowało śmierć lub niezdolność do pracy, najmniej trzy dni trwającą, winien przedsiębiorca lub ten, kto w chwili wypadku miał kierować przedsiębiorstwem, wnieść najpóźniej w dni pięć po wypadku do władzy politycznej pierwszej instancji doniesienie pisemne w dwóch egzemplarzach.

UWAGA: Doniesienie to wygotować należy na formularzu, ułożonym stosownie do przepisów rozporządzenia Ministerstwa spraw wewnętrznych. Formularze te otrzymać można bezpłatnie w dotyczącym c. k. Starostwie względnie Magistracie.

Gdy wypadek dotknął więcej osób, dla każdej osoby skaleczonej wypełnić należy po dwa egzemplarze formularza doniesienia o wypadku.

Doniesienie o wypadku służy w danym razie za podstawę dochodzeń, które mają być czynione według §. 31-go ustawy o ubezpieczeniu od wypadków, wygotować je przeto należy z jak największą ścisłością i dokładnością.

§. 35. ustawy z r. 1887.

Przedsiębiorcy obowiązani są na żądanie dostarczyć zakładowi ubezpieczenia w ciągu dni ośmiu tych wykazów zarobku i płac zabitych i uszkodzonych, jakoteż osób, zatrudnionych w ich przedsiębiorstwach, jakie według §. 6-go, ustęp 2. do 7. są potrzebne do obliczenia zarobku.

§. 5. ustawy z r. 1887.

Przedmiotem ubezpieczenia, w §. 1. opisanego, jest oznaczone ustawą niniejszą wynagrodzenie szkody, powstającej przez uszkodzenie ciała lub śmierć ubezpieczonego.

§. 6. ustawy z r. 1887.

W razie uszkodzenia ciała wynagrodzenie szkody stanowić będzie renta, która płacona być ma uszkodzonemu od początku piątego tygodnia po wypadku, przez czas trwania niezdolności do zarabkowania.

Celem obliczenia renty bada się naprzód, jaki zarobek pobierał uszkodzony w ciągu ostatniego roku w przedsiębiorstwie, w którym się wypadek wydarzył. Jeżeli

uszkodzony pracował w przedsiębiorstwie nie przez cały rok, licząc wstecz od wypadku, za podstawę do obliczenia renty służy zarobek, który w ciągu tego samego czasu robotnicy tej samej kategorii w tem samym przedsiębiorstwie lub w sąsiednich przedsiębiorstwach tego samego rodzaju przeciętnie pobierali.

Jeżeli ruch przedsiębiorstwa stosownie do jego natury nie trwa przez cały rok, lecz tylko przez pewien okres czasu, przeciętny dzienny zarobek oblicza się tylko podług ilości dni pracy tego okresu.

Przypadkowych przerw ruchu nie bierze się w rachubę.

Przeciętny zarobek dzienny trzysta razy wzięty, uważa się za zarobek roczny.

Jeżeli zarobek roczny robotnika lub urzędnika wynosi więcej niż 2.400 K. nadwyżki nie bierze się w rachubę.

Zarobek roczny uczniów, wolontaryuszów, praktykantów i innych osób, które z powodu niepełnego wykształcenia nie pobierają płacy lub pobierają niższą, wymierzyć należy w kwocie równej najniższemu zarobkowi rocznemu pełną płacę pobierających robotników, względnie urzędników tej kategorii, do której osoba ta się kształci, jednakże najwyżej w kwocie 600 K.

Renta wynosi:

- a) w razie zupełnej niezdolności do zarobkowania i na czas tejże trwania, 60 od sta zarobku rocznego;
- b) w razie częściowej niezdolności do zarobkowania i na czas tejże, część ułamkową renty, pod a) ustanowionej, którą wymierzyć należy podług stopnia zdolności do zarobkowania, jednakże tak, aby renta nie przenosiła 50 od sta zarobku rocznego.

Uszkodzonemu nie służy prawo żądania wynagrodzenia szkody, jeżeli sam roztępił sprawę.

§. 7. ustawy z r. 1887.

Wrazie, jeżeli wypadek stał się przyczyną śmierci, natenczas oprócz świadczeń, któreby według §. 6-go należały się uszkodzonemu za czas aż do chwili zgonu, należy się jeszcze następujące wynagrodzenie szkody:

1. koszt pogrzebu, które wymierzyć należy stosownie do zwyczajów miejscowych, jednak w kwocie nie wyższej, jak 50 K.

2. renta, która poczynszy od dnia zgonu płacona być ma pozostałej rodzinie zabitego, a którą oblicza się według postanowień §. 6. ustępu 2. do 7.

Renta roczna wynosi:

- a) dla wdowy zabitego aż do jej śmierci lub powtórnego zamężcia 20 od sta; dla wdowca, jeżeli i dopóki jest niezdolny do zarobkowania, 20 od sta; dla każdego pozostałego dziecka ślubnego, dopóki nie ukończy 15-go roku życia, 15 od sta, a jeżeli straciło lub traci drugie z rodziców 20 od sta rocznego zarobku; dla każdego pozostałego dziecka nieslubnego, aż do skończenia 15-go roku życia, 10 od sta rocznego zarobku Renty wdowy a względnie wdowca i dzieci nie mogą razem przenosić 50 od sta zarobku rocznego; jeżeli z powyższych obliczeń wypadnie większa kwota należy pojedyncze renty stosunkowo zmniejszyć;
- b) dla wstępnych zmarłego, jeżeli tenże był ich jedynym żywicielem, za czas aż do ich śmierci albo aż do czasu ustania potrzeby, 20 od sta zarobku rocznego. Kwota ta nie może być przekroczoną z przyczyny, iż jest więcej uprawnionych, w którym to przypadku rodzicom należy się pierwszeństwo przed prarodzicami.

W razie powtórnego zamężcia, otrzyma wdowa potrójną kwotę renty rocznej tytułem odprawy.

Jeżeli osoba okaleczona zawarła małżeństwo dopiero po wypadku, w takim razie po jej śmierci wdowie a względnie wdowcowi i dzieciom w takim małżeństwie spłodzonym, nie służy żadna pretensja. Również nie służy żadna pretensja dzieciom nieslubnym, spłodzonym dopiero po wypadku, tak jak i małżonkom, z własnej winy nie żyjącym w społeczności małżeńskiej.

Jeżeli obok uprawnionych, pod a) wzmiankowych, są uprawnieni, wzmiankowani pod b), tym ostatnim służy pretensja tylko o tyle, o ile przez pierwszych najwyższa kwota renty nie została wyczerpana.

Art. VII. ustawy rozszerzającej z r. 1894. (dokończenie).

Do służby kolejowej ubezpieczonej według artykułu I. L. 1. lub artykułu V. jakoteż do tych funkcjonaryuszów rządowych, według artykułu V. ubezpieczonych, których kolej na mocy warunków koncesyjnych lub innych istniejących przepisów, obowiązana jest przewozić bezpłatnie, jeżeli tym osobom w myśl postanowień ustawy niniejszej służy prawo żądania wynagrodzenia szkody, nie stosuje się ustawa z dnia 5. marca 1869 r. (Dz. u. p. L. 27) a to niezależnie od przepisów §. §. 46. i 47. ustawy o ubezpieczeniu robotników od wypadków.

O ileby jednak rzeczonym osobom, lub ich rodzinom, służyło na podstawie ustawy z dnia 5. marca 1869. r. (Dz. u. p. L. 27) prawo do wynagrodzenia szkody, należy rentę, przypadającą okaleczonemu z tytułu ubezpieczenia od wypadków, podwyższyć o połowę, w razie zaś trwałego kalectwa stosownie do okoliczności aż do podwójnej sumy, to jest 120 procent pełnego zarobku rocznego; rentę należącą się rodzinie podwyższyć należy o dwie trzecie.

§. 34. ustawy z r. 1887.

Osoby, roszcujące sobie prawo do wynagrodzenia szkody, dla których wynagrodzenie nie zostało wyznaczone z urzędu, zgłosić się mają ze swoim roszczeniem do właściwego zakładu ubezpieczenia pod groźbą wykluczenia, przed upływem roku od dnia wypadku.

Jeżeli zgłoszone roszczenie do wynagrodzenia uznane będzie za uzasadnione, oznaczyć należy natychmiast wysokość wynagrodzenia; w przeciwnym razie odrzucić należy roszczenie.

§. 36. ustawy z r. 1887.

O wyznaczeniu wynagrodzenia, przyznanego z urzędu lub wskutek zgłoszenia się uprawnionych, winien Zakład ubezpieczenia uwiadomić uprawnionych do wynagrodzenia rezolucją pisemną, w której podać należy wysokość przyznanego wynagrodzenia szkody i sposób obliczenia tegoż. Przy wynagrodzeniach szkody dla uszkodzonych, którzy stali się niezdolnymi do zarobkowania, podać należy mianowicie, czy przyjęto całkowitą czy częściową niezdolność do zarobkowania a w tym ostatnim razie, w jakim stopniu.

Oddalenie roszczenia do wynagrodzenia szkody następuje również za pomocą pisemnej rezolucji.

W myśl §. 38. ustawy roszczenia do wynagrodzenia szkody przeciwko zakładowi ubezpieczenia wytaczać należy przed sądem rozjemczym przez podanie skargi a to pod groźbą wykluczenia, przed upływem roku od dnia doręczenia skarżącemu rezolucji, w §. 36. wzmiankowanej.

Środki prawne lub skargi przeciw orzeczeniu sądu rozjemczego są niedopuszczalne.

§. 39. ustawy z r. 1887.

Jeżeli w stosunkach, które służyły za podstawę do oznaczenia wynagrodzenia szkody, zajdzie istotna zmiana, może nastąpić odmienne oznaczenie tegoż przez zakład ubezpieczenia na wniosek lub z urzędu.

Jeżeli uszkodzony na ciele, dla którego oznaczono wynagrodzenie szkody na zasadzie §. 6-go, zmarł wskutek skaleczenia, natenczas z roszczeniem, ażeby pozostałym udzielono wynagrodzenie szkody, jeżeli takowe nie zostało wyznaczone z urzędu, zgłosić się należy do zakładu ubezpieczenia, pod groźbą wykluczenia, przed upływem roku od śmierci uszkodzonego.

Podwyższenia ustanowionej renty żądać można tylko za czas od zgłoszenia się z wyższym roszczeniem.

Zmniejszenie lub cofnięcie wyznaczonej renty nabywa mocy obowiązującej od dnia, w którym rezolucja (§. 36.), o tem orzekająca, doręczoną została uprawnionemu do żądania wynagrodzenia szkody. Skarga wniesiona przeciw temu orzeczeniu u sądu rozjemczego (§. 38.) nie ma odwołującego skutku.

Zresztą do postępowania w przypadkach powyższych stosowane być mają analogicznie §. §. 32., 34. ustęp 2., 35., 36. i 38.

§. 40. ustawy z r. 1887.

Jeżeli robotnik lub urzędnik wypadkiem dotknięty, któremu w myśl §. 6. ustęp 8. lit. a, przyznaną została renta

wynosząca 60% zarobku rocznego, obejmie napowrót u dawnego lub u innego pracodawcy zatrudnienie, swojemu stanowi zdrowia odpowiednie, natenczas ze względu na pobierany za to zarobek lub płacę, może w myśl §. 39. ustęp 1. nastąpić czasowe, całkowite lub częściowe wstrzymanie przyznanej mu renty. Jeżeli w przypadku takim zarobek lub płaca, którą taki robotnik lub urzędnik pobiera, wynosi najmniej 80% zarobku rocznego, branego za podstawę do obliczenia renty, zakład ubezpieczenia obowiązany jest zwrócić obecnemu pracodawcy za czas nowego stosunku służbowego połowę kwoty, oszczędzonej przez całkowite lub częściowe zastanowienie renty.

§. 45. ustawy z r. 1887.

Przedsiębiorca (§ 11.) obowiązany jest, jeśli on sam lub w razie jego niezdolności do działania, jego ustawniczy zastępca, spowodził wypadek rozmyślnie lub przez ciężkie zawinienie, zwrócić zakładowi ubezpieczenia wszelkie wynagrodzenia szkody, które tenże ma wypłacić stosownie do postanowień niniejszej ustawy.

W równy sposób odpowiedzialną jest spółka akcyjna, spółka zarobkowa i gospodarcza lub inne stowarzyszenie, jeżeli członek dyrekcji lub likwidator, jakoteż Spółka handlowa, jeżeli uprawniony do zastępstwa spółnik lub likwidator spowodził wypadek rozmyślnie lub przez ciężkie zawinienie.

W przypadkach wyżej określonych zakład ubezpieczenia może żądać zwrotu renty w jej wartości kapitałowej, obliczonej podług zasad, przyjętych przez zakład ubezpieczenia.

Prawo zakładu ubezpieczenia do żądania zwrotu przedawnia się w trzech latach, licząc od dnia wypadku.

§. 46. ustawy z r. 1887.

Ubezpieczony lub po nim pozostali w tym tylko przypadku mają prawo dochodzić wynagrodzenia szkody przeciw przedsiębiorcy, jeżeli wypadek spowodowała rozmyślnie jedna z osób wymienionych w ustępie 1. i 2. §. 45-go.

W przypadku takim ogranicza się roszczenie do kwoty, o którą wynagrodzenia szkody, należące się uprawnionemu według istniejących przepisów ustawniczych (§§. 1325. do 1327. powszechnej księgi ustaw cywilnych) przewyższa wynagrodzenie, według ustawy niniejszej przypadające.

Postanowienia karne.

§. 51. ustawy z r. 1887.

Gdyby doniesienia, składać się mające według §. 18. 19. i 27., obliczenia, które według §. §. 21. i 27. lub wykazy, które według §. 35. mają być zakładowi ubezpieczenia dostarczane, zawierały nieprawdziwe szczegóły faktyczne, przedsiębiorca, który uczynił te doniesienia lub dostarczył tych obliczeń lub wykazów, o ile nie zachodzi istota czynu, który ma być karany według karnych ustaw powszechnych, karany będzie grzywnami od dziesięciu aż do tysiąca kor., a w razie niemożności ściągnięcia, aresztem od jednego dnia do trzech miesięcy.

§. 52. ustawy z r. 1887.

Przedsiębiorcy, którzy nie czynią w czasie właściwym zadość, ciążącym na nich według §. §. 18., 19., 21., 23., 27. i 35. obowiązkom składania doniesień, dostarczania obliczeń lub wykazów i przedkładania zapisków, karani będą grzywnami aż do dwustu koron a w razie niemożności ściągnięcia, aresztem aż do 20 dni.

Toż samo tyczy się nadsyłania doniesienia określonego §. 29-tym, jeżeliby takowego w terminie nie nadesłano.

§. 53. ustawy z r. 1887.

Jeżeli przedsiębiorstwo, podlegające obowiązkowi ubezpieczenia, wykonuje nie sam przedsiębiorca, lecz jego zastępca (zawiadowca), obłożyć należy tego ostatniego karami określonymi w §. §. 51. i 52., ustęp 1. Jednakże i w tym razie odpowiada przedsiębiorca za grzywny nałożone.

§. 54. ustawy z r. 1887.

Karanie przekroczeń ustawy, wymienionych w §. §. 51. i 52., należy do Władz politycznych.

Grzywny wpływają do funduszu rezerwowego odnośnego zakładu ubezpieczenia.

Należitości i opłaty stemplowe.

§. 56. ustawy z r. 1887.

Wszelkie czynności i dokumenta, potrzebne do uzasadnienia i rozwikłania stosunków prawnych między zakładami ubezpieczenia z jednej, a przedsiębiorcami przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia, lub ubezpieczonymi z drugiej strony, są wolne od należitości i opłat stemplowych.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem robót publicznych z dnia 10. Maja 1909.,

którem wydaje się na zasadzie §. 1. ustawy z dnia 8. lutego 1909 Dz. u. p. L. 29 przepisy wykonawcze, co do przymusu prowadzenia list płacy przy ubezpieczeniu od wypadków.

Urządzenie zapisków co do płacy.

§. 1.

Zapiski co do płacy należy odnośnie do wszystkich osób, zajętych w jednym przedsiębiorstwie, złączyć ile możności w jednej liście (liście płacy, księżce płacy), jeżeli wielkość i rodzaj przedsiębiorstwa na to zezwala.

Jeżeli pewnych kategorii funkcjonariuszy (naprzykład funkcjonariuszy pobierających płacę miesięczną) nie wciąga się do listy płacy, wówczas należy powołać się tam na tę okoliczność. W tym wypadku należy sporządzać co miesiąc zupełne wyciągi z odnośnych ksiąg handlowych, obejmujące daty co do wynagrodzenia lub płacy osób powyższych, i przechowywać je według postanowień §. 6. niniejszego rozporządzenia, chyba, że zezwoli się delegatom zakładu ubezpieczenia od wypadków na przegląd tych ksiąg.

Jeżeli policzalny zarobek jednej z osób, wymienionych w ustępie poprzedzającym, przenosi 2.400 K. rocznie, wówczas wystarczy zaznaczenie tej okoliczności.

Przy przedsiębiorstwach budowlanych można prowadzić oddzielne listy płacy dla każdej budowy. W tym wypadku należy założyć dokładny spis, obejmujący poszczególne budowy i prowadzić osobną listę płacy dla robót pomniejszych (napraw itp.).

Złączenie spisu robotników, prowadzonych w myśl §. 88. ordynacyi przemysłowej, z listą płacy jest dopuszczalne.

§. 2.

Listy płacy muszą obejmować datę odnośnego okresu wypłaty płac i winny podawać, co do każdej

poszczególnej osoby, wciągniętej do listy, osobno co najmniej następujące szczegóły:

1. Imię i nazwisko oraz rodzaj zatrudnienia; ten ostatni jednak tylko wówczas, jeżeli nie zestawia się funkcjonariuszy w grupy według tego samego rodzaju zatrudnienia;

2. umówioną stopę płacy (płacę jednostkową), o ile ona przedstawia się jako płaca wymierzana według czasu.

Co do każdego okresu czasu wypłaty płac należy dalej bezpośrednio po jego upływie wciągnąć do listy płacy;

3. czas trwania zatrudnienia w ciągu tego okresu (ilość dni roboczych, godzin roboczych), o ile wynagrodzenie stosuje się do czasu pracy;

4. płacę w gotówce, zarobioną przez robotnika, wraz z ewentualnymi dodatkami, premiami itp.

Ponadto podać należy w liście płacy według jakości i ilości pobory w naturze (mieszkanie, żywność itp.), przyznane robotnikowi i policzalne pod względem ubezpieczenia. Cyfrowe ocenienie poborów tych nie jest potrzebne.

Jeżeli z innych zapisków, prowadzonych należyście dla celów przedsiębiorstwa, można z łatwością poznać szczegóły, wspomniane w punktach 2. i 3. niniejszego paragrafu, oraz szczegóły co do poborów w naturze, wówczas wystarczy powołać się na te zapiski.

§. 3.

Zaliczki na poczet płacy należy prawidłowo wstawiać w rachunki w tym okresie wypłaty płac, w którym płaca przypadła do zapłaty.

Potrącenia z płacy i zwroty za utrzymanie narzędzi i urządzeń warsztatowych w dobrym stanie, oraz za dostarczanie narzędzi, przyborów, środków wybuchowych itp. należy wprawdzie potrącić z płacy w gotówce, lecz wykazać w liście płacy lub jej załącznikach (§. 5.) według ich jakości i wymiaru. W każdym razie należy przytem wyróżnić od innych potrąceń wkładki na cele ubezpieczenia od nieszczęśliwych przypadków i na wypadek choroby.

Zwrotów z tytułu kosztów podróży i innych podobnych poborów obciążonych nie należy wciągać do sumy płac w gotówce.

§. 4.

Jeżeli obowiązek ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków nie rozciąga się w pewnym przedsiębiorstwie na wszystkie czynności przemysłowe, wówczas należy co do tych funkcyjaryuszy, którzy tylko czasowo oddają się zatrudnieniu, uzasadniającemu obowiązek ubezpieczenia, a nie są dobrowolnie ubezpieczeni co do reszty czasu, wykazać osobno prócz ogólnego czasu zatrudnienia (§. 2. L. 3.), nadto czas zatrudnienia, które podlega obowiązkowi ubezpieczenia, względnie jeżeli prace te wynagradza się w akordzie, odnośny zarobek.

§. 5.

Jeżeli w pewnym okresie płacy nie można obliczyć zarobku w prosty sposób na podstawie dat listy płacy co do stopy płac i czasu pracy (§. 2. L. 2. i 3.) lub na podstawie innych zapisków, wówczas należy przechowywać w myśl §. 6. niniejszego rozporządzenia nadto wszystkie materiały i załączniki potrzebne do obliczenia płacy (książki robocze, szychtowe, książki akordantów, wykazy co do czasu trwania zatrudnienia, co do ilości pracy lub produkcji itp.).

Jeżeli klientela przedsiębiorcy płaci policzalne wynagrodzenie w całości lub częściowo wprost do rąk robotnika, wówczas należy prowadzić osobne zapiski, co do wykonanych robót, od których zależy płaca, a więc w młynach zapiski co do rodzaju i ilości zmielonego zboża (książki młynarskie), w tartakach co do rodzaju i ilości wyrobionego budulca tartego (książki tartakowe) etc.

Jeżeli wynagrodzenie wypłaca się grupom akordowym, wówczas należy zobowiązać kierownika grupy, aby zawiadomił przedsiębiorcę o podziale zarobku między poszczególnych uczestników. Odnośne zapiski należy przechowywać przy liście płacy, o ile one nie znajdą miejsca w samej liście.

Miejsce przechowywania.

§. 6.

Listy płacy, wyciągi, zapiski, materiały i załączniki, o których mowa w §. §. 1., 2. i 5., należy prawidłowo przechowywać w kierownictwie przedsiębiorstwa, do którego one odnoszą się, a więc przy budowlach, dla których prowadzi się oddzielne zapiski, w kancelaryi odnośnej budowy, a od chwili ukończenia budowy w kancelaryi przedsiębiorstwa budowlanego i mieć je tamże w pogotowiu dla przeglądu przez organa zakładu ubezpieczenia od wypadków.

O innym miejscu chwilowego lub wyjątkowego przechowania winien przedsiębiorca zawiadomić zakład w czasie właściwym.

Przedsiębiorca winien postarać się o osoby, któreby w razie przeszkód, zachodzących co do niego, były uprawnione i obowiązane do okazywania zapisków co do płacy.

§. 7.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie będą miały zastosowania o tyle, o ile między przedsiębiorcami lub związkami przedsiębiorców a zakładami ubezpieczenia robotników od wypadków będą zawarte odmiennie układy, co do urządzenia lub przechowywania zapisków co do płacy.

§. 8.

Rozporządzenie niniejsze wejdzie w życie równocześnie z ustawą z dnia 8. lutego 1909 Dz. u. p. L. 29.*).

*) Dnia 26. maja 1909.

L W Ó W.

NAKŁADEM ZAKŁADU UBEZPIECZENIA ROBOTNIKÓW OD WYPADKÓW.

Z drukarni „Polonia” — pod zarządem Fr. Skrabskiego — Lwów, ul. Ossolińskich 16.